

سرطان دهانه رحم یکی از شایع ترین سرطان های دستگاه تناسلی زنانه است که در نتیجه رشد غیرقابل کنترل سلول های دهانه رحم ایجاد می شود. این سرطان در مراحل اولیه تشخیص قابل درمان است اما در صورتی که تشخیص آن به تأخیر افتد، درمان مشکل دار خواهد بود.

علائم بالینی

- علائم در مراحل اولیه به ندرت وجود دارد و معمولاً بدون علامت است
- خونریزی غیر طبیعی واژینال بعد از مقاربت، بین قاعدگی یا بعد از یائسگی
- ترشحات آبکی و خونی واژن که ممکن است سنگین و دارای بوی بد باشد .
- درد شدید لگن یا درد پا و ناراحتی در حین رابطه جنسی
- بروز عفونت
- زگیل پوستی
- زگیل تناسلی
- سوزش حین ادرار کردن
- خونریزی از مقعد و ورم پاها که نشانه پیشرفت بیماری هستند.
- کاهش شدید وزن و بی اشتها

تشخیص

در تشخیص از روش های زیر استفاده می شود.

- معاینه رحمی
- معاینه واژینال
- تست پاپ اسمیر و چند نکته:
 - آزمایش “پاپ اسمیر” برای غربالگری سرطان دهانه رحم استفاده می شود. گاهی اوقات پزشکان آزمایشی برای ویروس پاپیلومای انسانی (HPV) نیز انجام می دهند. زیرا وجود ویروس پاپیلومای انسانی، خطر ابتلا به سرطان دهانه رحم را در افراد افزایش می دهد.
 - برای انجام این آزمایش ها، پزشک با استفاده از دستگاهی به نام اسپکولوم به داخل واژن شما نگاه می کند. سپس از یک برس کوچک برای جمع آوری سلول ها از دهانه رحم استفاده می کنند. برای آزمایش پاپ، پزشک سلول های دهانه رحم را زیر میکروسکوپ بررسی می کند تا ببیند آیا سلول ها غیرطبیعی هستند یا خیر؟ برای آزمایش ویروس پاپیلومای انسانی، در آزمایشگاه سلول های دهانه رحم

جهت وجود ویروس آزمایش می شود.

- پزشک بسته به سن شما و آزمایشی که در گذشته انجام داده اید، ممکن است فقط آزمایش پاپ اسمیر، فقط آزمایش HPV یا هر دو را برای شما انجام دهد. اگر نتایج آزمایش غیرطبیعی باشد، پزشک آزمایشی به نام بیوپسی را انجام خواهد داد. در هنگام بیوپسی، پزشک تکه کوچکی از بافت غیر طبیعی دهانه رحم را برمی دارد. پزشک برای بهتر دیدن ضایعات دهانه رحم در هنگام بیوپسی، از عدسی بزرگنمایی، به نام “کولپوسکوپ” استفاده می کند.
- انجام آزمایش پاپ اسمیر به دنبال زایمان نیز باید ۱۲ تا ۸ هفته پس از زایمان و ترجیحاً با فاصله زمانی بیشتر صورت گیرد.
- بهترین زمان انجام آزمایش پاپ اسمیر حدود دو هفته پس از اولین روز قاعدگی یعنی روز ۱۸ تا ۱۰ سیکل قاعدگی می باشد.
- در دوران قاعدگی نباشید.
- از ۲۴ ساعت (یک روز) قبل از انجام آزمایش نزدیکی نداشته باشید.
- از ۲۴ ساعت (یک روز) قبل از انجام آزمایش لکه بینی و خونریزی وجود نداشته باشد.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

سرطان دهانه رحم

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده

لیلا منصورآبادی- کارشناس پرستاری
افسون توفیق - کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده

دکتر الهام عسکری
(متخصص و جراح زنان و زایمان- فلوشیپ لاپاراسکوپی)

منابع

بیماریهای زنان برک و نواک ۲۰۲۲
پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث ۲۰۲۱

زمستان ۱۴۰۴

EDU-PT-339/A

تدابیر پیشگیری شامل

- معاینات لگنی منظم، برای تمام زنان، به ویژه زنان مسن بعد از دوران باروری است.
- آزمایش پاپ اسمیر برای زنان در سنین باروری هر سه سال یکبار
- پیشگیری از عفونت با ویروس پاپیلوما انسانی
- دریافت واکسن پاپیلوما انسانی
- ترک سیگار
- آمیزش جنسی مطمئن
- عدم استفاده طولانی مدت از داروهای ضد بارداری خوراکی (قرص های پیشگیری از بارداری)
- رژیم غذایی حاوی میوه و سبزیجات
- محدودسازی تعداد شرکای جنسی
- تقویت سیستم ایمنی

- از ۴۸ ساعت (دو روز) قبل از انجام آزمایش شستشوی داخل واژن نداشته باشید.

- از ۴۸ ساعت (دو روز) قبل از انجام آزمایش از کرم های واژینال جهت درمان استفاده نکرده باشید.

- سونوگرافی ترانس واژینال
- معاینه با روش هیستروسکوپی
- تصویربرداری

درمان سرطان دهانه رحم

درمان سرطان دهانه رحم بستگی به مرحله ای دارد که سرطان در آن مرحله تشخیص داده شود و نیز به این بستگی دارد که آیا سرطان به سایر قسمت ها گسترش یافته است یا خیر.
درمانها شامل

- پرتو درمانی
- شیمی درمانی
- جراحی: این عمل یک جراحی بزرگ و پیچیده است که فقط برای بیمارانی که احتمال بهبودی و معالجه در آن ها بالا باشد، در نظر گرفته می شود.